

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/665>

Jautājums

Ar kādu locījumu pareizi lietot darbības vārdu **vajadzēt** – ar ģenitīvu vai akuzatīvu: **vajag siera** vai **vajag sieru**?

Atbilde

Mūsdieni latviešu valodā pareizas ir abas formas, kaut gan patlaban vairāk izplatīts ir akuzatīvs.

Ja vārds **vajadzēt** ir kopā ar vārdiem *vairāk*, *mazāk*, tad lietojams ģenitīvs. Piemēram, *vajag vairāk brīva laika*, *mazāk darba*. Ģenitīvā latviešu valodā lieto tādu lietvārdu, kas nosauc, kā nav, kā trūkst vai netrūkst, kā vajag vai nevajag, kā pietiek vai nepietiek: *vajag uzņēmības*, *nevajag naida*. Savukārt jau „Mūsdieni latviešu literārās valodas gramatikā” teikts, ka „ģenitīvs ar verbiem (adverbiālais ģenitīvs) dažos gadījumos var nostāties tādās pašās attieksmēs kā akuzatīvs”, piemēram, **vajag siera** un **vajag sieru**. Ja aiz darbības vārda **vajag** bez objekta ir verbs nenoteiksmē, tad objekts nostājas tikai akuzatīvā, piemēram, *vajag nopirkt sieru*.

Avoti

Mūsdieni latviešu literārās valodas gramatika. I daļa. Atb. red. E. Sokols. Rīga : Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas izdevniecība, 1959, 394. lpp.

